

Åmåls kommun
Kommunrevisionen

2011-01-24

Kommunfullmäktige

Revisionsrapport avseende granskning av kommunstyrelsens och nämndernas ansvarsutövande aktiviteter i Åmåls kommun

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna har Deloitte granskat ansvarsutövande.

Granskningen har genomförts genom att vi tagit del av kommunstyrelsens och nämndernas protokoll under 2010. Vi har träffat samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott, vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott, kulturnämndens arbetsutskott, bygg- och miljönämnden, barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott och kommunstyrelsens arbetsutskott i samband med deras ordinarie sammanträden.

Vi bedömer att kommunstyrelsen har tillfredsställande former för sin styrning och kontroll av sin egen verksamhet och också avseende uppsiktsplikten för nämnderna. Beträffande bolagssidan är förändringar planerade.

Vi bedömer att samhällsbyggnadsnämnden, trots den stora budgetavvikelsen för 2010, har tillfredsställande former för sin styrning och kontroll av verksamheten.

Vård- och omsorgsnämnden har under flera år redovisat stora underskott och vi ser allvarligt på det stora negativa resultatet för i år och vi vill poängtera vikten av att nämnden fortsätter sitt arbete med ledning, styrning och uppföljning. Mer kraftfulla åtgärder måste sättas in för att bryta trenden.

Vi bedömer att kulturnämnden har tillfredsställande former för sin styrning och kontroll av verksamheten.

Vi bedömer att bygg- och miljönämnden har tillfredsställande former för sin styrning och kontroll av verksamheten.

Vi bedömer att barn- och utbildningsnämnden har tillfredsställande former för sin styrning och kontroll av verksamheten.

Rapporten överlämnas härmed.

För revisorerna i Åmåls kommun

Rolf B. Andersson

Bengt Hansson

Bil. revisionsrapport

**Kommunstyrelsens och
nämndernas ansvarsutövande
aktiviteter**

Åmåls kommun

Januari 2011

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING OCH KOMMENTARER	3
1. INLEDNING.....	4
2. SYFTE.....	4
3. METOD	4
4. KOMMUNSTYRELSEN OCH NÄMNDERNA.....	5
4.1 Kommunstyrelsen.....	5
4.2 Samhällsbyggnadsnämnden	5
4.3 Vård- och omsorgsnämnden.....	6
4.4 Kulturnämnden	6
4.5 Bygg- och miljönämnden	7
4.5 Barn- och utbildningsnämnden.....	7

SAMMANFATTNING OCH KOMMENTARER

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Åmåls kommun har Deloitte genomfört en granskning av kommunstyrelsens och nämndernas ansvarsutövande aktiviteter 2010.

Granskningen har genomförts genom att vi tagit del av kommunstyrelsens och nämndernas protokoll under 2010. Vi har träffat samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott, vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott, kulturnämndens arbetsutskott, bygg- och miljönämnden, barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott och kommunstyrelsens arbetsutskott i samband med deras ordinarie sammanträden. Inför träffarna, som ägt rum i november 2010, har ett antal diskussionsfrågor skickats ut i förväg.

Vi bedömer att kommunstyrelsen har tillfredsställande former för sin styrning och kontroll av sin egen verksamhet och också avseende uppsiktsplikten för nämnderna. Beträffande bolagssidan är förändringar planerade.

Vi bedömer att samhällsbyggnadsnämnden, trots den stora budgetavvikelsen för 2010, har tillfredsställande former för sin styrning och kontroll av verksamheten.

Vård- och omsorgsnämnden har under flera år redovisat stora underskott och vi ser allvarligt på det stora negativa resultatet för i år och vi vill poängtera vikten av att nämnden fortsätter sitt arbete med ledning, styrning och uppföljning. Mer kraftfulla åtgärder måste sättas in för att bryta trenden.

Vi bedömer att kulturnämnden har tillfredsställande former för sin styrning och kontroll av verksamheten.

Vi bedömer att bygg- och miljönämnden har tillfredsställande former för sin styrning och kontroll av verksamheten.

Vi bedömer att barn- och utbildningsnämnden har tillfredsställande former för sin styrning och kontroll av verksamheten.

Karlstad 2011-01-13

Hans Wennerholm
Certifierad kommunal revisor

1. INLEDNING

Kommunstyrelsen och kommunens nämnder ska enligt Kommunallagen se till att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges mål och riktlinjer samt gällande lagstiftning. Nämnderna ska tillse att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Åmåls kommun har Deloitte genomfört en granskning av kommunstyrelsens och nämndernas ansvarsutövande aktiviteter 2010.

2. SYFTE

Projektets syfte är att pröva om respektive nämnds samt kommunstyrelsens åtgärder är tillräckliga för att styra och följa upp verksamheten. Fokus ligger på hur nämnderna styr och följer upp ekonomi, utförd verksamhet, internkontroll och kvalitet.

3. METOD

Granskningen har genomförts genom vi tagit del av kommunstyrelsens och nämndernas protokoll under 2010. Vi har träffat samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott, vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott, kulturnämndens arbetsutskott, bygg- och miljönämnden, barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott och kommunstyrelsens arbetsutskott i samband med deras ordinarie sammanträden. Inför träffarna har ett antal diskussionsfrågor skickats ut i förväg.

4. KOMMUNSTYRELSEN OCH NÄMNDERNA

4.1 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ska enligt Kommunallagen leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Kommunstyrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i del- eller helägda företag.

Arbetsutskottet anger att man har bra kontroll över det egna ansvarsområdet. Under året har en ny tjänst inrättats i form av en kommunikatör. Allmänt upplevs kontakterna med verksamheterna fungera på ett bra sätt.

Beträffande ekonomin för kommunstyrelsens ansvarsområde visar denna på en positiv budgetavvikelse vid årets slut. En av anledningarna till detta uppges vara att administrationen varit föremål för nedskärningar under året.

Ett förbättringsområde för kommunstyrelsen och även för kommunen i övrigt är att arbeta med målstyrning.

Från nämnderna får kommunstyrelsen månatliga rapporteringar. De ekonomiska problemen finns främst inom vård- och omsorg men även samhällsbyggnadsnämnden kommer att redovisa en negativ budgetavvikelse vid årets slut. Arbetsutskottet poängterar vikten av att vid befarade underskott måste kommunfullmäktige underrättas om detta och konsekvensbeskrivningar tas fram vid behov.

Nämndernas ekonomiska rapportering till kommunstyrelsen kan i ökad utsträckning kompletteras med åtgärdsförslag när inte budgeten klaras. Beträffande det kommunala bostadsbolaget finns ett behov att inordna detta i rapporteringen till KS. En rutinförändring är planerad.

Viktiga framtidsfrågor för kommunen är en stabil ekonomi, fler arbetstillfällen och en befolkningstillväxt.

Vår bedömning

Vi anser att kommunstyrelsen har tillfredsställande former för sin styrning och kontroll av sin egen verksamhet och också avseende uppsiktsplikten för nämnderna. Beträffande bolagssidan är förändringar planerade.

4.2 Samhällsbyggnadsnämnden

Prognosen från delårsrapporten står sig då nämnden räknar med en negativ budgetavvikelse på drygt 4 mkr. Den främsta orsaken till underskottet är en betydligt mer omfattande snöröjning i jämförelse med tidigare år. Åtgärder har vidtagits men några effekter har ännu inte märkts.

Brukarundersökningar har genomförts under året i form av nöjdmedborgarundersökning. Av undersökningen framgår att invånarna i Åmål är nöjda med sin kommun. Samhällsbyggnadsnämnden har också varit berörda av den kostundersökning som genomförts inom vård- och omsorg.

Året har till stor del präglats av sammanslagningen på förvaltningsnivå med Säffle kommun.

Vid vårt besök hos utskottet togs specifika frågor upp kopplade till Örnäs camping och Östby deponianläggning. Beträffande Örnäs angavs att ett ent-

reprentadavtal tecknats på två år och att detta efter utgången skall tecknas på längre sikt.

Beträffande Östby anges att ingen förändring skett av ägarförhållandet mellan Åmål och Säffle utan detta ligger kvar 2011 en förändring görs f. o. m. 2012. År 2022 skall sluttäckning ske. Ca 5 mkr är hittills avsatt för denna. Avsättning har skett på uppkomna överskott under åren och har överlämnats till KS. I balansräkningen har inte någon avsättning skett. Medlen uppges dock vara öronmärkta för sluttäckning.

Inför framtiden anges att arbetet med vision Åmål 2012 kommer att påverkas av det närmare samarbetet mellan Åmåls och Säffle kommuner inom teknikområdet.

Vår bedömning

Vi anser att samhällsbyggnadsnämnden, trots den stora budgetavvikelsen för 2010, har tillfredsställande former för sin styrning och kontroll av verksamheten.

4.3 Vård- och omsorgsnämnden

Prognosen för 2010 pekar mot att nämnden kommer att redovisa en negativ budgetavvikelse på 7,3 mkr. Efter sex månader angavs en prognos på -8,2 mkr. De stora underskotten finns inom individ- och familjeomsorg (placeringar), hemtjänst och hemsjukvård. Underskotten uppges vara kopplade till samhällssituationen med den nyligen genomgångna finanskrisen.

För att komma till rätta med underskotten har åtgärder skett beträffande logistiken inom hemtjänsten, rutinen för vårdplanering och andra omstruktureringar i verksamheten. Olika samarbeten med andra kommuner är också ett sätt att få ned underskotten. Åtgärderna har dock inte varit tillräckliga.

En kostundersökning har genomförts inom vård- och omsorg. Synpunktsmätning är ett sätt att mäta kvalitén hos brukarna.

Målstyrning är ett prioriterat område och också att göra målen så att de blir mätbara.

För internkontrollen finns ingen formaliserad rutin utan s.k. känsliga områden rapporteras till nämnden med viss kontinuitet.

Inför framtiden uppges att bl. a. demensvården är ett viktigt område att ytterligare utveckla.

Vår bedömning

Nämnden har under flera år redovisat stora underskott och vi ser allvarligt på det stora negativa resultatet för i år och vi vill poängtera vikten av att nämnden fortsätter sitt arbete med ledning, styrning och uppföljning. Mer kraftfulla åtgärder måste sättas in för att bryta trenden.

4.4 Kulturnämnden

Nämnden prognostiserar en noll-avvikelse vid årets slut. Nämnden har en verksamhet som inte nämnvärt påverkas av yttre omvärldsfaktorer.

Rutinerna med återrapportering från förvaltningens tjänstemän fungerar på ett bra sätt. Utskottet säger sig vara nöjd med resultat och den kvalitet i

verksamheten. Beträffande kvalitetsområdet behöver detta utvecklas t ex förekommer inga kundundersökningar.

Vid sidan om den ordinarie verksamheten är också kulturnämnden engagerat i ett stort antal projekt t ex kulturmagasinet och olika EU-projekt.

För framtiden anges att det är viktigt att kulturfrågorna får utrymme i kommunens nya organisation. Ett utökat samarbete med övriga Dalslandskommuner kommer att fortgå. Bl.a. märks detta i ett gemensamt bibliotekssystem.

Vår bedömning

Vi bedömer att kulturnämnden har tillfredsställande former för sin styrning och kontroll av verksamheten.

4.5 Bygg- och miljönämnden

Nämnden fullgör kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt inom plan- och byggnadsområdet. Nämnden handlägger också därmed sammanhängande ärenden rörande exempelvis naturvård och kulturmiljövård.

För 2010 prognostiserar nämnden med en noll-avvikelse mot budget. I kommunens delårsrapport anger nämnden att utfört arbete inom miljöskyddsområdet ligger i fas med tillsyns- och verksamhetsplanen 2010. Även inom livsmedelsområdet är nämnden i fas med planen. Utfört arbete utifrån miljökontorets tillsynsplan ligger dock inte helt i fas bl.a. på grund av en deltid föräldraledighet. En vikarie har anställts för att råda bot på situationen.

Vår bedömning

Vi bedömer att nämnden har tillfredsställande former för sin styrning och kontroll av verksamheten.

4.5 Barn- och utbildningsnämnden

Enligt delårsrapporten beräknar nämnden en positiv budgetavvikelse på 1,8 mkr. Om åtgärder behöver vidtas under löpande budgetår uppges att detta sker i tid så att effekt uppnås.

Rapportering från verksamheten med ekonomisk rapportering sker på ett bra sätt. Något som behöver utvecklas är dock verksamhetsrapportering. Vidtagna åtgärder under året som fått effekt mot brukarna har mottagits positivt, T.ex. har skolnedläggningar genomförts.

Nämnden är inte nöjd med elevernas betygsnivåer. Kommunen har en hög andel behöriga lärare men trots detta är betygen inte tillfredsställande i jämförelser med riket. Ytterligare analyser måste ske angående förhållandet.

I framtiden kommer samarbetet med Säffle kommun att fortsatt öka. Ett teknikcollege tillsammans med näringslivet är planerat. Vidare antas att skolverksamheter genom andra huvudmän än kommunen kommer att öka. Samarbete med ytterligare kommuner är Säffle kommer också att öka.

Vår bedömning

Vi bedömer att nämnden har tillfredsställande former för sin styrning och kontroll av verksamheten.